

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/859/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114218137
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114218137.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35792752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47233516, proti odporkyni U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. č. XXX, t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpenej opatrovníčkou Katarínou Sekerešovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie č. 7, IČO: 42362962, právne zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dobrovičova č. 13, v konaní o zaplatenie 3.457,28 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/196/2014-66 zo dňa 05.08.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia vo výške 655,12 €, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vedený v S. banka, a.s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e.
Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd, vzhľadom na námietku premlčania, návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 3.457,28 € s príslušenstvom zamietol; o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tak, že v plnom rozsahu úspešnej odporkyne náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnila, ani jej v súvislosti s konaním žiadne nevznikli; navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia vo výške 655,12 €, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vedený v S. banka, a.s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Výrok o trovách konania medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporkyne odôvodnil okresný súd tým, že procesný úspech odporkyne je zároveň procesným úspechom vedľajšieho účastníka na strane odporkyne. Ak vzniklo právo na náhradu trov konania odporkyni, vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. S vedľajším účastníkom súd jedná ako s účastníkom konania. Má rovnaké práva ako účastník konania, má tiež právo na náhradu trov konania, ak ním podporovaný účastník konania v spore zvíťazil. Okresný súd považoval v prejednávanej veci vedľajším účastníkom tvrdené skutočnosti za opodstatnené a aj trovy právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené. Po preskúmaní výšky uplatnených trov právneho zastúpenia okresný súd vedľajšiemu účastníkovi priznal právo na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli s právnym zastúpením vo výške 655,12 €, a to za tri úkony právnej služby po 131,13 € (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci samej zo dňa 08.06.2015 a zastupovanie na pojednávaní dňa 05.08.2015) spolu s tromi režijnými paušálmi po 8,39 €, k tomu náhrada za stratu času vo výške 139,80 € (za čas strávený

cestou na pojednávanie dňa 05.08.2015, a to za desať začatých polhodín po 13,98 €), cestovné náhrady vo výške 31,89 € (za cestu na pojednávanie dňa 05.08.2015, pri použití osobného motorového vozidla zn. BMW 318d, EVČ: F spotreba 5,6 l/100 km, pri počte 424 prejetých km, cene 1,343 €/1 liter paliva) a náhrada za používanie motorového vozidla dňa 05.08.2015 vo výške 64,87 € (424 km x 0,153 €/km bez DPH podľa opatrenia MPSVaR č. 181/2008 Z.z.). Tieto trovy považoval okresný súd za vyčíslené v súlade s Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tieto trovy vedľajšieho účastníka uložil okresný súd nahradiť v konaní neúspešnému navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 149 O.s.p. na účet jeho právneho zástupcu.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie. V konaní podľa neho došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď bola účastníkovi konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), a súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.). Namietal i to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že vedľajší účastník nemá žiadny vzťah k predmetu konania, a preto nemožno hovoriť o jeho úspechu v konaní. Trovy vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené. Rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje žiadne zdôvodnenie účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Otázkou účelnosti vstupu vedľajšieho účastníka je potrebné odlišovať od účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka; ten má svoj predmet činnosti vykonávať sám. Podanie vedľajšieho účastníka označil za šablónovité, ktoré sa svojím obsahom opakuje v nespočetnom množstve prípadov. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/5/2013, ktoré sa týka priamo účelnosti náhrady trov konania právneho zástupcovi vedľajšieho účastníka, a podperne aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/9/2013 z 20.06.2014, konštatujúce neúčelnosť trov právneho zastúpenia spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť na mieste len v mimoriadne obtiažnych právnych veciach. V opačnom prípade (kam patrí aj zastupovanie šablónovitým spôsobom a predkladanie formulárových podaní) ide o zneužívanie zákona, pretože samotné združenie nie je zamerané na vykonávanie svojej činnosti. Okresný súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt ani nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka. S účinnosťou od 01.01.2015 je pre každý takýto subjekt stanovená povinnosť (zákon č. 353/2014 Z.z.) predložiť súhlas toho, na strane koho má vystupovať, inak sa na takýto subjekt neprihliada. Vedľajší účastník uvedené nesplnil, tak ako v iných prípadoch vstúpil do konania spôsobom, kedy o odporkyni má informácie získané od súdu. Pre nespornosť uvedenej argumentácie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 62/2014, v ktorom súd jasne konštatoval potrebu vyjadrenia súhlasu hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka na jeho strane. Procesný úspech odporkyne nezávisel objektívne od intervencie vedľajšieho účastníka, pretože namietané skutočnosti majú súdy povinnosť skúmať ex offa. Rozhodnutie o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je preto nedôvodné a nezákonné. Vzhľadom na nezákonnosť napadnutého výroku navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

Vedľajší účastník ani opatrovníčka odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 09.03.2014 voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 3.457,28 € s príslušenstvom titulom neuhradených splátok úveru,

poskytnutého na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200000384, uzavretej dňa 19.09.2007. Keďže odporkyňa sa nachádza na neznámom mieste, okresný súd jej po zisťovaní pobytu ustanovil opatrovníka. Dňa 23.09.2014 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie vedľajšieho účastníka, ktorým oznámil svoj vstup do konania na strane odporkyne. Vo vyjadrení zo dňa 08.06.2015 vedľajší účastník poukázal najmä na spotrebiteľský charakter vzťahu založeného zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 19.09.2007; upozornil na neprijateľnosť viacerých zmluvných dojednaní, pričom zdôraznil, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, v dôsledku čoho je potrebné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov; vzniesol námietku premlčania a žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť; uplatnil si náhradu trov konania spolu vo výške 279,04 € za dva úkony právnych služieb po 131,13 € (prevzatie a príprava zastúpenia; vyjadrenie vo veci samej) a dva režijné paušály po 8,39 €. Pojednávanie dňa 05.08.2015 sa zúčastnil právny zástupca vedľajšieho účastníka, ktorý žiadal návrh navrhovateľa ako premlčaný zamietnuť; okresnému súdu zároveň predložil vyčíslenie trov konania v celkovej výške 655,12 €; okresný súd po vyhlásení dokazovania za skončené vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom o zamietnutí návrhu a o trovách konania.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania bol nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázku, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný (zo znenia ustanovenia § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 nevyplývala zákonná podmienka výslovného súhlasu účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania); prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom neprípustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013); vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba, založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zákonom č. 353/2014 Z.z., účinným od 01.01.2015, je v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. za prvú vetu vložená nová druhá veta („Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada“); predmetný zákon v tejto súvislosti nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z.z. v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania; súčasne podľa zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu, účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Z § 93 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (do Občianskeho súdneho poriadku bolo zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže

§ 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodíť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v § 93 ods. 2 O.s.p.. Z § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p. možno vyvodíť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Keďže v konaní došlo k zamietnutiu návrhu a právo na náhradu trov konania vzniklo podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. plne úspešnej odporkyne, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania súd posudzuje len účelnosť ich vynaloženia. Zohľadňujúc skutočnosť, že návrh navrhovateľa bol v konečnom dôsledku zamietnutý aj na základe námietok proti nároku navrhovateľa, vznesených vedľajším účastníkom v jeho právne kvalifikovanom vyjadrení zo dňa 08.06.2015, považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, náklady vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, vynaložené na právnu pomoc, za vynaložené účelne.

S odvolacou argumentáciou navrhovateľa, spochybňujúcou účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nemožno súhlasiť, pretože aj kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom poukázal na premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku (a tým jeho nedôvodnosť), a ktorého závery boli sčasti prenesené do odôvodnenia rozsudku okresného súdu, bolo dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Okolnosť, že na vedľajším účastníkom namietané skutočnosti musí prihliadať súd ex offo nie je pre posúdenie dôvodnosti a účinnosti obrany vedľajšieho účastníka na strane odporkyne relevantná, a to už len z dôvodu, že v prejednávanej veci nedošlo k posudzovaniu premlčania navrhovateľom uplatňovaného nároku (s následným zamietnutím návrhu navrhovateľa) z úradnej povinnosti, ale práve na návrh vedľajšieho účastníka, ktorý námietku premlčania nároku navrhovateľa, v rámci ochrany práv spotrebiteľa uplatňoval.

V prejednávanej veci preto vzniklo vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia vo výške 131,13 € spolu s režijným paušálom vo výške 8,39 €, 2. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 08.06.2015 vo výške 131,13 € spolu s režijným paušálom vo výške 8,39 € a 3. účasť na pojednávaní dňa 05.08.2015 vo výške 131,13 € spolu s režijným paušálom vo výške 8,39 €, z náhrady za stratu času vo výške 139,80 € (za čas strávený cestou na pojednávanie dňa 05.08.2015, a to za desať začatých polhodín po 13,98 €) a z cestovných náhrad v celkovej výške 96,76 € (za cestu na pojednávanie dňa 05.08.2015, pri použití osobného motorového vozidla zn. BMW 318d, EVČ: XXX,XXT, spotrebe 5,6 l/100 km, pri počte 424 prejetých km, cene 1,343 €/1 liter paliva a základnej náhrade za každý km jazdy vo výške 0,153 € bez DPH), spolu trovy konania vedľajšieho účastníka vo výške 655,12 €, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne s odkazom na § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vedľajší

účastník na strane odporkyne bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vzniklo mu voči neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania; náhradu trov konania v odvolacom konaní si neuplatnil a ani mu žiadne zo spisu nevyplynuli; preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.